

huset ligger selvfølgelig paa samme Sted, men selv om der er blevet malet lidt, har det dog det samme Udseende, det mangler Sol og er lige saa uhyggeligt, som det var før, og jeg kan kun beklage, at Fængselsvæsenet i saa lang Tid har ladet dette Forhold være uforandret, thi de Stakler, som siden den Tid har taget til Takke med dette Sygehus, kunde vel fortjene en lige saa god Behandling som den omtalte Mand, der blev flyttet derfra. Jeg har derfor ønsket at spørge den højtærede Justitsminister, om han ikke finder, at et Sygehus som det ved Horsens Straffeanstalt er ganske utidssvarende og bør forandres.

Ligeledes ankede jeg den Gang i Rigsdagen over de Soveceller, man byder Fangerne i Horsens Straffeanstalt, og da jeg nu saa disse Celler igen, fandt jeg dem i den selv samme Forfatning som for mange Aar siden. Disse Celler er muret ind i Midten af en Bygning, saaledes at de er ganske adskilt fra de Vinduer, der vender ud mod den frie Natur; det er fuldstændig mørke Huller, og for saa vidt som der kan komme Lys derind, sker det paa indirekte Maade, idet Lyset først falder gennem Vinduerne ind paa en Gang og derfra gennem ganske smaa Ruder over Celledøren ind i Cellen. Disse Celler er saa smaa, at man lige kan skubbe et Menneske derind, og der er en Briks, som Fangerne kan sove paa, der findes hverken Knager eller nogen som helst andre Bekvemmeligheder derinde, idet Fangeren skal klædes af, før han bliver lukket ind i denne — jeg kan bogstavelig talt sige — Ligkiste. Saaledes er dette usle, mørke Hul, som man slipper Fangeren ind i. Der er intet Lys, ingen Adgang til frisk Luft og i de næsten 100 Aar, Horsens Tugthus har eksisteret, er der næsten aldrig faldet en Solstraale ind i disse Soveceller. Jeg finder det urimeligt i vor Tid at byde Mennesker, selv om det er Straffefanger, saadanne Soverum, og derfor vil jeg gerne spørge den højtærede Minister, om han ikke med mig finder, at det vilde være rimeligt, at der indrettedes andre Soveceller. Jeg ved vel, at den højtærede Minister hertil kan svare, at han har fremsat Forslag til en ny Straffelov, som han haaber snart bliver vedtaget, og dermed vil maaske Horsens Tugthus i den Forstand, hvori det nu eksisterer, blive ophævet. Jeg nærer det selv samme Haab som Ministeren, at det maa gaa hurtigt med dette Lovforslags Vedtagelse, men jeg har dog Grund til at tvivle om, at det vil blive vedtaget i Løbet af ganske kort Tid. Naar man kender Lovgivningsmaskineriet her og er klar over,

hvilken kolossal Reform af hele vort Straffevæsen denne Lov vil komme til at betyde, er det maaske troligt, at det kan vare mange Aar endnu, inden Loven føres ud i Livet. Jeg synes, at hver Dag eller rettere hver Nat, som man tvinger Mennesker til at tilbringe i disse Huller, i Virkeligheden er en Forbrydelse mod dem, saa meget mere som — det vil den højtærede Justitsminister sikkert erkende — en stor Del af disse Mennesker er sjæleligt nedbrudte, nervøse paa mange forskellige Maader og som Følge deraf i mange Tilfælde lider meget ved at opholde sig i saadanne Rum om Natten, rent bortset fra de fysiske Ulemper, som det forvolder Fangerne. I det hele taget vil jeg om denne Straffeanstalt sige, at der er mange andre Ting, der kunde kritiseres skarpt, bl. a. at man endnu benytter de Celler, som findes i Kælderen, til Opholdsrum for Mennesker. Jeg finder, det er ganske forkasteligt at benytte i hvert Fald en Del af disse Celler til at indespærre Mennesker i. Selv om jeg erkender, at der ikke kan siges saa uhyre meget godt om de fleste af dem, der kommer derover, saa er det dog *Mennesker*; i det Øjeblik, Autoriteterne slaar Portene i bag dem og tvinger dem til at være der, skal man dog ikke forøge deres Straf ved at lade dem leve under særlig uhyggelige, usunde og forkastelige Forhold.

Jeg kunde ogsaa anke over de Fængselsgaarde, hvor Fangerne skal trække frisk Luft, vistnok en halv Time to Gange om Dagen; de er saa smaa og snævre, at 20 Fanger, naar de stiller sig op i en Cirkel, fylder hele Gaarden. Der gror ikke et Græsstraa i denne Gaard, det er Grus, de træder paa, der er høje Mure til alle Sider, og den Skildring, som Oscar Wilde i sin Tid gav af Reading Tugthus, idet han siger at ej af det mindste Blomsterblad, en Fange Trøst kan faa, passer for saa vidt ogsaa meget godt paa Horsens Straffeanstalt.

Det er en Selvfølge, at hele den Uhygge, som hviler over Horsens Straffeanstalt, ikke blot gaar ud over Fangerne, men ogsaa gaar ud over Personalet, over de Folk, som daglig skal bevogte Fangerne, Fængselsbetjentene, og som tvinges til at leve ikke i 1, 2 eller 3 Aar, men for de flestes Vedkommende hele deres Liv under disse Forhold. Jeg kan ikke se andet, end at Rigsdagen har øvet stor Uret overfor disse Fængselsbetjente ved nu igen at tvinge dem til at være der i 9 Timer, efter at de en Overgang var kommet ned paa 8 Timer. Jeg skal dog ikke komme ind derpaa ved denne Lejlighed. Dag efter Dag at skulle se paa al den menne-